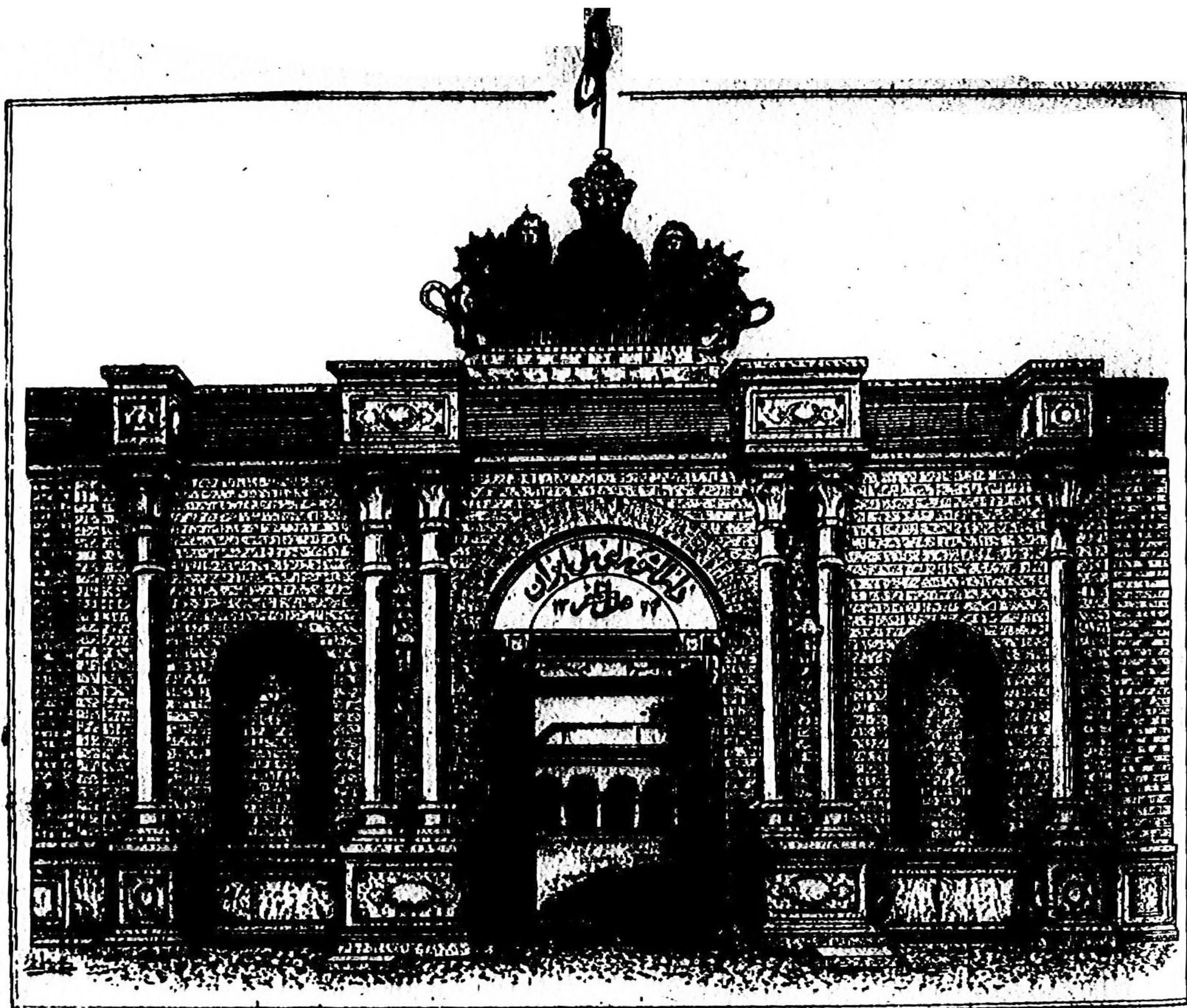

دوره ششم تفهیمیه

مجلس

جلسه

۲۴۵

شماره

۲۹

تاریخ تأسیس آذر

۱۳۰۵

جلسه يكشنبه ۲۰

اردیبهشت ماه ۱۳۰۷

مطابق ۲۹ ذیقعده الحرام

۱۳۴۶

مندرجات

خط شامل مذاکرات مشروح جلسات مجلس شورای ملی

خواهد بود

پس از ختم هر جلسه کتب مذاکرات در يك شماره منتشر میشود

مجلس

فصل اول

ماده اول سالانه در تهران

خارجی در تهران

فصل دوم

ماده

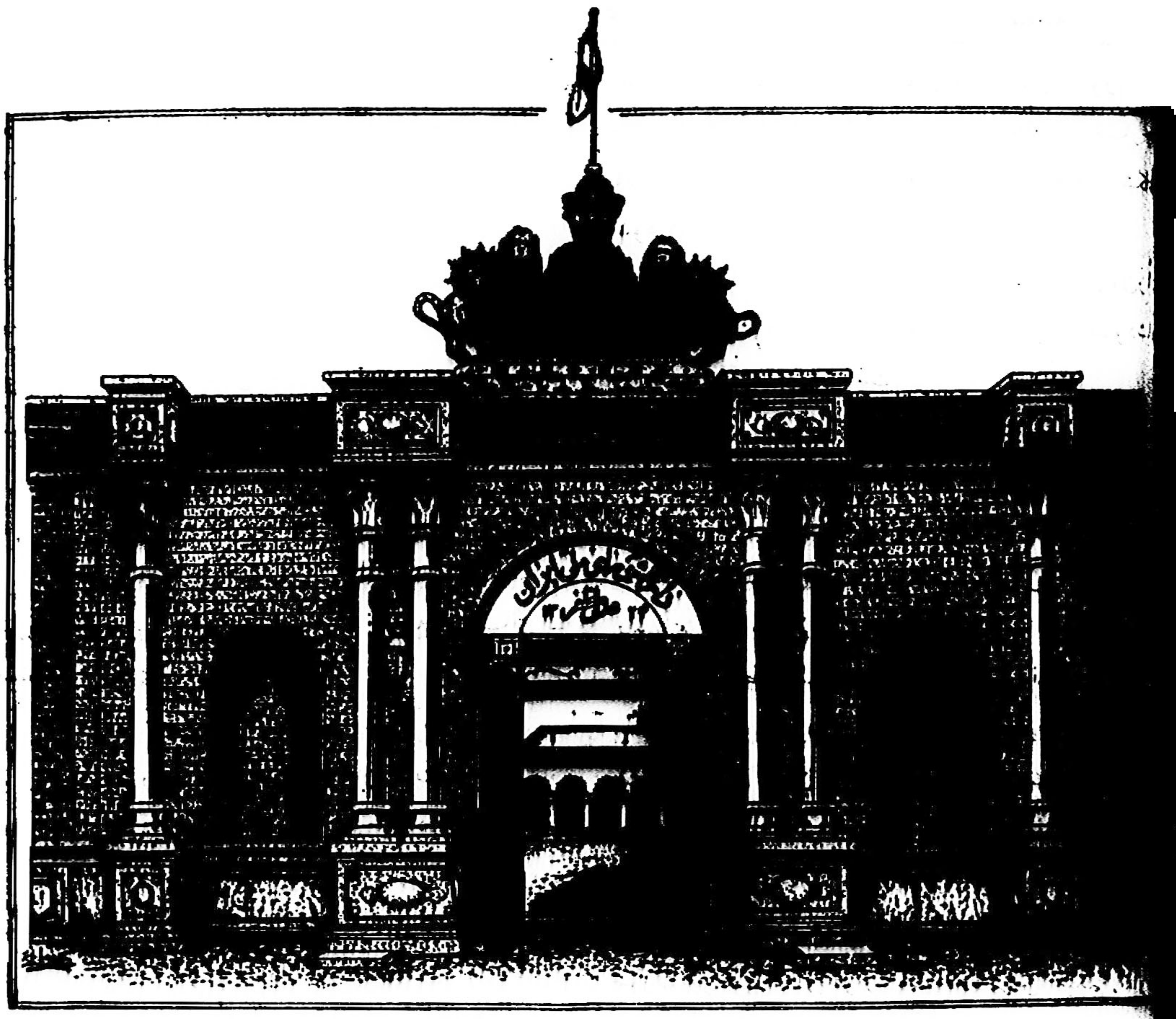
الى صفحة

٤٤٣٩

٤٤٤٠

٤٤٤٢

٤٤٥٢

مذاکرات مجلس

دوره ششم تقنینیه

صورت مشروح مجلس يكشنبه ۳۰ اردی بهشت ماه ۱۳۰۷ مطابق ۲۹ ذیقعده الحرام ۱۳۴۶

جلسه ۲۴۵

غائبین با اجازه جلسه قبل
آقابان : آیت الله زاده خراسانی - نگهبان - میر
منار - حیدری مکرری - دهستانی - میرزا محمد تقی
طباطبائی - امیر تیمور کلای - افسر - آقازاده سبزواری

(مجلس دو ساعت و نیم قبل از
ظهر باست آقای پیرنیا تشکیل گردید)
(صورت مجلس پنجشنبه ۲۷
اردی بهشت را آقای دولت شاهی قرائت نمودند)

می کنم اگر يك چنین چیزی باشد اجرا خواهم کرد
بعضی از نمایندگان - مذاکرات کافی است
معتضد استرآبادی - بنده مخالفم

رئیس - بفرمائید

معتضد استرآبادی - همینطور که آقای بامداد فرمودند
البته اساساً با لایحه دوازدهم کسی مخالف نیست و اینکه
بنده میگویم مذاکرات کافی نیست از نظر مخالفت با
لایحه نیست ولی همانطوریکه ایشان هم اشاره فرمودند
بعضی نظریات هست که باید گفته شود. خوب است
آقایان اجازه بدهند آن نظریات گفته شود. يك نظریه
بنده راجع بمحاکات وزارت خارجه دارم و نمیدانم ما
در وزارت خارجه محاکات داریم یا نداریم ؟

رفیع - نداریم

معتضد استرآبادی - اگر باقی نیست باید بودجه آن
از این مبالغ استثناء شود با الغاء کابیتولاسیون دیگر آن
موضوع ندارد

رئیس - آقای عراقی

عراقی - گرچه خود آقای استرآبادی فرمودند من
مخالف با دوازدهم نیستم ولی اینکه فرمودند در بعضی
قسمت ها حرف داریم این معنای عدم کفایت مذاکرات
نیست. موافقید ولی در اطرافش يك چیز هائی مذاکره
میشود که اینها شبیه به تعطیل کار خواهد بود وقت هم
نداریم. راجع به الغاء کابیتولاسیون هم البته الفا شده
است و در وزارت خارجه هم محاکاتی نداریم خاطر شما
هم جمع باشد.

رئیس - رأی گرفته میشود بکفایت مذاکرات
آقایانی که کافی میدانند قیام فرمایند
(اکثر قیام نمودند)

رئیس - اکثریت است. رأی گرفته میشود به
ماده واحده

آقا سید یعقوب - آن تبصره دوم را بفرمائید
بخوانند لایحه دولت تبصره ندارد
(تبصره دوم مجدداً بشرح آتی قرائت شد)

تبصره - بوزارت مالیه اجازه داده میشود از اول
فروردین ۱۳۰۷ ماهی پنج هزار تومان حقوق طبای
ولایات و سایر مخارج صحی ولایات را تا تصویب بودجه
۱۳۰۷ از اعتبار کل بودجه هذه السنه صحیه کل
نادیده نمایند.

بعضی از نمایندگان - صحیح است

رئیس - رأی گرفته میشود به ماده واحده آقایانیکه
موافقت ورقه سفید خواهند داد
(اخذ آراء بعمل آمده از هفتاد و نه نفر حضار هفتاد
ورقه سفید تعداد شد)

رئیس - عدد حضار ۷۹ با هفتاد رأی تصویب شد
اسامی رأی دهندگان

آقایان: امام جمعه شیراز - شیروانی - دشتی - خطیبی
آقا سید یعقوب - ملک آرائی - کی استوان - کازرونی
امام جمعه اهر - پالیزی - پور تیمور - احتشام زاده -
دادگر - ابلخان - ضیاء - یونجت - فرمند - عمادی -
ملك مدنی - میرزا هاشم آشتیانی - طباطبائی دیبا -
عصر انقلاب - حاج میرزا مرتضی - فومنی - انجمنی
سید علی اکبر آینه الله زاده - خواجوی - عراقی - محقق
موقر - رفیع - اسفندیاری - جلائی - سید حسین آقایان
باسائی - نجوی - دهستانی - محمد آخوند - صالحی -
اعتبار - روحی - اسعد - بنی سلیمان - نظام مانی -
مرتضی قلیخان بیات - میرزا عبد الله خان وثوق - زوار
معظمی - مفتی - ساکینیان - حاج آقا حسین - عدل
زارع - بحی خان زنکنه - دکتر رفیع امین - وکیل طباطبائی
امیر اسد الله خان عامری - حشمتی - فهیمی - حقنویس
دکتر لقمان - سید کاظم - حاج میرزا حبیب الله امین -
فرمند - دولتشاهی - وزیری - دکتر سنك - دیوان بیکی
افشار - مسعود -

رئیس - چند فقره پیشنهاد رسیده است

وزیر مالیه - اجازه میفرمائید در چند روز قبل
ازین که بنده اینجا وقت آقایان را مصروف کردم بتصویب
اعتبارات لازمه یکی از لواحق بود که فراموش شد حالا میخواهم

تقاضا کنم که در تکمیل مساعدتهائی که با چرخهای مالیه کردند
این را هم موافقت بفرمایند تصویب بشود که يك ضرر هائی
منوجه ما نشود و آن خبر کمیسیون بودجه است راجع
باجازه استفاده از سیصد هزار تومان از بابت مخارج انتفاعی
مخارج انتفاعی چیزی نیست که بشود به يك دوازدهم
با آن زندگی کرد. ملاحظه بفرمائید جزای و اینها
يك خرجهای لازمی است که در موقع خودش باید بشود
این بود که بموجب يك لایحه تقاضا کرده بودم و کمیسیون
بودجه هم تصویب کرده است و خبرش را به مجلس
داده تقاضا میکنم این را هم تصویب بفرمایند که میخواهم
مرخص بشوم باین ملاحظه استدعا می کنم موافقت
بفرمایند.

رئیس - مخالفی ندارد ؟

دادگر - با اینکه بنده پیشنهادی کرده بودم راجع
بدستور ولی موافق شدم که پیشنهاد ایشان
مقدم باشد.

(ماده واحده بشرح ذیل خوانده شد)

ماده واحده - مجلس شورای ملی مبلغ سیصد هزار
تومان از اعتبار مخارج انتفاعی منظور در بودجه ۱۳۰۷
وزارت مالیه را علی الحساب تصویب و بآن وزارتخانه
اجازه خرج میدهد

رئیس - آقای باسائی

باسائی - موافقم.

رئیس - آقای دهستانی

دهستانی - موافقم

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده همه روزه آرزو میکشم که
يك لایحه دخل هم بیاید اینجا. يك لایحه بیاید که
امروز میخواهیم يك معدنی را استخراج کنیم. يك
لایحه بیاوریم که میخواهیم يك کار با استفاده بجهت
ملکیت بکنیم. ما همه روزه آرزوی این چیز ها را می
کنیم. آنوقت علی رغم ما و آرزوی ما هر روز اواج
خرج می آید. آنها به زنبی که کاملاً ما نمیدانیم چه

هست و چه نیست. بکمرته لایحه میآید و فوری می
گذرد. يك روز سیصد هزار تومان. بعضی روز ها هم
هشت کرور در هفته گذشته هشت کرور در عرض
يك ربع ساعت گذشت برای آشنا کردن اروپائیان با وضع
ایران ...

بگفتند از نماینده کان - کی آقا همچو چیزی بود

فیروز آبادی - چهل و شش هزار تومان برای آب
بود باقیش هم همانطور است تقریباً بنده با این خرجها برای
مملکت موافق نیستم و نمیتوانم با آن پیشنهادات موافقت کنم
تا اینکه قبلاً يك اطلاعات کاملی پیدا کنیم و لزوم آراهم و کلاً
تصدیق بکنند آنوقت تصویب شود این لایحه سیصد هزار
تومان که الان آمده است من نمیدانم که بجهت چه
منفعتی است ؟ اما چیز هائی که میدانم منفعت دارد
هیچ به مجلس نمی آید يك مانگی گفتند و اسم بردند
اما نمی آید چرا ؟ بجهت اینکه استفاده عموم درش هست
بعضی مؤسسات دیگر هست که استفاده عموم درش هست
هیچ نمیکردند يك چاه آرنجین نزد را شش ماه است
هر چه فریاد میکنیم نمیکردند. لایحه خط آهن عبادان
نمیکردند ولی لایحه خرج که آمد بصورت برق میکردند
بنده این ترتیبات را خوب نمیدانم ما باید اقتصادیات مملکت
را کاملاً در نظر بگیریم اوضاع مردمی که باید این پول
را بدهند در مد نظر بگیریم، آنوقت تصویب کنیم
باین ملاحظات بنده مخالف با این مخارج هستم

وزیر مالیه - بنده خیلی تشکر میکنم از علاقه مندی
آقای فیروز آبادی باینکه میگویند لواجی که عایدات زیاد
میکند و بالاخره مبنی بر خرج نیست آنها را بیشتر بیاوریم
و برای رضای ایشان بشرط اینکه با این لایحه موافقت
بکنند عنقریب بنده يك همچو لایحه می آورم. در موضوع
بانك که اشاره فرمودند. بانك هم دارد دایر میشود و
رئیسش هم مدنی است آمده است. و الان هم مشغولند
و شاید تا یکی دو ماه دیگر هم معاملات فلاحی و تجاری
و اینها راه بیفتد. ولی البته تصدیق میفرمائید که
اساس همه اینها این است که باید آن چرخهائی که ادارات

ما را باقی دارد باید بجزخند. این اعتبارانی که بنده میخواهم برای وصول متجاوز از يك ميليون يك ميليون و نیم مالیات است و اگر این داده نشود بآن ضرر میشود. آقای ام البته راضی نیستند که يك مبالغ زیادی بعوائد مملکت ضرر وارد شود برای اینکه در تصویب يك اعتباری که برای وصول آن عوائد باید خرج شود بکفداری تاخیر بشود.

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - موافقم.

رئیس - آقای کازرونی

کازرونی - موافقم

بعضی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

رئیس - رأی گرفته میشود به ماده اول با اوراق آقایانیکه موافقت ورقه سفید خواهند داد (اخذ آراء بعمل آمده شصت و دو ورقه سفید و يك ورقه کبود تعداد شد)

رئیس - عده حاضر ۷۸ با ۶۲ رأی تصویب شد

اسامی موافقین

آقایان : شیخ محمد علی امام جمعه شیراز - دادگر شبروانی - معظمی - کازرونی - حاج میرزا مرتضی - بدر - ایلخان - امام جمعه اهر - آیت الله زاده اصفهانی موقر - سید حسین آقایان - دکتر لقمان - عراقی - کی استوان - بی - سلیمان - اسفندیاری - بالیزی - مرتضی قلیخان بیات - جلالتی - باستانی - خواجهوی - اعتبار دهستانی - عصر انقلاب - افخمی - طباطبائی وکیل مفتی - محمد آخوند - دیوان بیگی - دکتر رفیع خان امین - پور تیمور - صالحی - روحی - ضیاء - میرزا عبد الله خان وثوق - دولتشاهی - فرهمند - اسعد - نظام مافی - مسعود - سهراب خان ساکینیان - آقا علی زارع - یحیی خان زنگنه - ملک آرائی - امیر اسدالله خان عامری - حقنویس - آقا سید جواد محقق حشمتی - حاج میرزا حبیب الله امین - آقا سید کاظم زدی - نجوی - افشار - وزیر

مخالف - آقای فیروز آبادی
رئیس - راجع بدستور پیشنهاد هائی رسیده است قرائت میشود
(بشرح ذیل خوانده شد)

پیشنهاد آقای فیروز آبادی

بنده پیشنهاد میکنم لایحه چاه آرژین زد در اول جلسه امروز جزء دستور شود

پیشنهاد دیگر آقای فیروز آبادی

بنده پیشنهاد میکنم که لایحه خط آهن محمره بعبادان جزء دستور شود در درجه دوم

پیشنهاد آقای دادگر

بنده پیشنهاد میکنم لایحه مربوطه بیک نفر وکیل کلدانی مطرح شود

پیشنهاد آقای معظمی

این بنده پیشنهاد میکنم بعد از تصویب لایحه اعزام محصلین بارو با لایحه شهریه عیال مرحوم آقای آقا سید جمال الدین واعظ جزء دستور شود

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده این پیشنهاد را که کردم نظرم این بود که در ایران تشویق شود از کندن چاههای عام المنفعه در زمین هائی که نافع باشد و آنهائی که امتیازی میخواهند تشویق بشوند و يك امتیازاتی داده شود که فلاح این مملکت ترقی کند در اطراف زد فرسخهای زیادی بی آب و سکنه است برای اینکه تا بحال حفر قناتی امکان نداشته است و حالا يك شخصی با اشخاصی کمپانی پیدا شده است با حق با ناحق با میتواند این کار را بکند یا نمیتواند بکند پیشنهاد کرده است که دولت و مجلس بمن اجازه بدهد که يك چاه آرژین زد در آنجا بکنند تقریباً قریب يك سال است که این پیشنهاد به مجلس آمده است و همینطور در مجلس مانده است بنده عقیده ام این است که این پیشنهاد را مجلس اجازه بدهد جزء دستور شود و رأی بدهد که اسباب تشویق پیشنهاد کنند و ترقی فلاح ایران

شود

رئیس - آقای دادگر

دادگر - عرض کنم که بنده بموضوع پیشنهاد خبلی ملحق داشتم و الان هم دارم و تشخیص کرده بودم که این مسئله خیلی لازم است در زمانی است که برای کلدانیها و برای اینکه این جماعت از مؤسسه ملی استفاده کنند يك نفر نماینده به مجلس پیشنهاد شده است ولی بعضی از آقایان اینجا به بنده تذکر دادند که لایحه اعزام محصلین به فرنگستان سه ماده اش گذشته و يك ماده اش بیشتر باقی مانده است لذا بنده به نوبه خودم صلاح میدانم که آن لایحه مقدم باشد و این لایحه بعد از آن مطرح شود.

رئیس - باید رأی بگیریم به پیشنهاد آقای فیروز آبادی

رفیع - اجازه میفرمائید.

رئیس - بفرمائید.

رفیع - عرض کنم چون مخالفتی با پیشنهاد آقای فیروز آبادی نشد و اگر رأی گرفته شود و تصویب نشود مثل این است که يك نفر در این مجلس مخالف با چاه آرژین است در صورتیکه هیچکس مخالف نیست ولی حالا موقعش نیست که جزء دستور باشد و این لایحه بعد مطرح شود.

رئیس - باید به پیشنهاد ایشان رأی گرفته شود مگر اینکه پیشنهاد خودشان را پس بگیرند.

فیروز آبادی - بنده پس میکشم که بعد از اعزام محصلین مطرح شود.

رئیس - ماده چهارم لایحه اعزام محصلین

(بشرح آتی خوانده شد)

ماده چهارم - وزارت معارف مکلف است محصلین اعزامی را در تحت مواظبت و مراقبت سر پرست های خصوصی قرار دهد و مخارج سر پرست های مزبور از اعتبارات مزبور در ماده اول این قانون تأمین خواهد شد ولی میزان آن علی ای حال در سه سال اول سالیانه

از دوازده هزار تومان و بعد ها از بیست و چهار هزار تومان نباید تجاوز کند

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده مخالفم در این ماده با اصل اعزام نیست هر چند مایوسم که اینها بروند و بجهت ما عملی شوند

نابت - خبر مایوس نباشید.

فیروز آبادی - چون سالها است رفته اند و دیده ام و نتیجه نکرده ایم ولی خوب حالا مجلس صلاح میداند بنده مخالف در اصل آن نیستم و امیدوارم که اینها بروند بر خلاف ما سبق خودشان با علم برگردند که نتیجه بحال مملکت داشته باشند و این طور نباشند که با بواسطه بی علمی نتوانند برگردند با اینکه بی علم برگردند اما در این ماده که در سه سال اول دوازده هزار تومان برای خرج سر پرست ها معین کرده است که چند نفر بروند و مواظب این محصلین باشند که ظفره زنند بنده مخالفم بنده با کمال تاسفی که دارم که چرا پولهای ما همه باید برود در خارجه خرج شود و در داخله نتوانیم استفاده کنیم عرض میکنم که این پول را فقط خرج تحصیل شاگردان بکنیم و دوازده هزار تومان خرج سر پرست نکنیم بنده آرزویم این بود که عده محصلین هم معلوم شود که صد نفر صد و پنجاه نفرند یا پنجاه نفرند چه قدر است؟ حالا مجلس شورای ملی صلاح ندانست عده را معین کند بنده هم عرضی ندارم ولی اینجا نوشته است سالی دوازده هزار تومان تا سه سال اول خرج سر پرست ها بکنیم ما پول را بجهت تحصیل میدهیم و خرج سر پرست فرع است باید فرع را يك طوری قرار داد که ناصل آن ضرری وارد نیاید و بعلاوه از دوازده هزار تومان سه سال اول که گذشته است معین کرده اند بعد از آن سالی بیست و چهار هزار تومان خرج خواهد شد و بکشاهی هم کمتر نخواهد شد و بعد ها هم شاید بگویند این اعتبار کم است خانه همی

خواهیم برایشان بخریم و مجلس باید اعتبار بدهد بنا بر این بنده عرض میکنم که این زیاد است و از ده هزار تومان الی پانزده هزار تومان کافی است گرچه این مقدار هم زیاد است ولی چاره ندارم وقتی که انسان با بزوکان محشور شد باید حرف بزند بنده در هر حال تا پانزده هزار تومان را میتوانم موافقت کنم و زیادتر از آن بعقیده بنده برخلاف مقصود است چون مقصود ما این است که این پول خرج محصلین بشود و صرف سرپرست نکنیم. باین ملاحظه بنده با اینجاده با این اندازه اش مخالفم رئیس - آقای بامداد

بامداد - غیر از اصل لایحه که همه آقایان با آن موافقت در دو ماده اش که بنده اظهار نظر کردم و خیال میکنم این دو ماده دو ماده ایست که باید در تجربه معلوم شود که ماده دوم و ماده سوم است البته بعد از آنکه آنرا در موقع عمل گذاشتیم و تجربه کردیم اگر نواقصی دارد معلوم می شود و انشا الله اصلاح میکنیم ولی این ماده را که آقا اظهاراتی درش فرمودند و مخالفت کردند ماده ایست که بعد از تجربه لزومش معلوم شده است و بعد از تجارب این چند ساله و فرستادن محصلین به اروپا چه به خرج دولت و چه به خرج خودشان معلوم شده است که فرستادن محصل بدون سرپرست نتیجه ندارد بنده نمیخواهم در این موضوع در جزئیاتش داخل شوم که چرا لازم است و فقط در يك قسمتی که آن بهیچ جا بر نمیخورد عرض میکنم وزارت پست و تلگراف يك عده محصل فرستاده برای اینکه بروند حقوق بخوانند برای این فرستاد که فنون تلگراف را یاد بگیرند و مکاتیبین بشوند و فعل و انفعالات الکتریسیته را یاد بگیرند اینها رفته بودند هر کدام در شعبه که خودشان دلشان خواسته بود یا اینکه اصلاً درس نمیخواندند این بود که وزیر جدید متوجه این نکته شد و میخواست آنها را برگرداند اگر سرپرست بود آنها موظف بودند مطابق دستوری که وزارت خانه داده است عمل کنند و درس بخوانند در هر حال سرپرست لازم است زایون در فرستادن

محصل به اروپا با ما هم قدم بود منتها ما تعقیب نکردیم و اقدام نکردیم او سعی کرد و اقدام کرد و نتیجه گرفت افغانستان که امروز شروع کرده است به این کار اول سرپرست معین کرده است و با سرپرست فرستاده هیچ علاج نیست ما اگر نخواهیم این پول به مصرف خودش خرج شود و از خرجی که میکنیم استفاده کنیم باید ناظر داشته باشیم اما راجع به مبلغش من تصور میکنم که اگر در اینجا نوشته بودند شش هزار تومان و بعد از سه سال دوازده هزار تومان باز آقای فیروزآبادی مخالفت میفرمودند که خبر خوب است سه هزار تومان باشد و بعد از سه سال دیگر بیش از شش هزار تومان نباشد ولی این طور نمیشود این مبلغ از روی يك اصول و تناسبی معین شده است و باید دید که با چه وضعی باید در آنجا زندگی کنند و دولت اینها را ملاحظه کرده است و این مبلغ را پیشنهاد کرده است. بعلاوه اگر فقط يك سرپرست بود البته حق با آقا بود که میفرمودند دوازده هزار تومان زیاد است و نمیشود به يك نفر ماهی هزار تومان داد ولی سرپرست ها بیش از يك نفرند چون ما باید محصلین را بمالک مختلفه بفرستیم و باید در هر جا يك سرپرست باشد و يك نفر سرپرست نمیتواند در تمام جاها سرپرستی کند نمیشود که يك نفر باشد و لامکان باشد باید در هر ملک یکی حسب احتیاجاتی که داریم و اختصاصی که بتحصیل محصلین دارد يك سرپرست متخصص بفرستیم به این جهت است که سرپرست ها باید متعدد باشند و چند نفر سرپرست برایشان دوازده هزار تومان در سال زیاد نیست و در مقابل این منظور است و اما اینکه نوشته شده است که مبلغ زیادتر خواهد شد این کار به دلیل این است که عده زیاد خواهد شد و تصاعداً مبلغ بالا میرود سال دوم در پست هزار تومان سال سوم سیصد هزار تومان و همینطور بالا میرود تا به ششصد هزار تومان میرسد و ما امیدواریم که هر سال عده هم زیاد شود و ملکیت از وجود آنها استفاده کند بنا بر این بنده تصور میکنم که اگر کسی با اصل لایحه موافق است باید حتماً این ماده را قبول

کند و هیچ اشکال ندارد و اگر ما محصل بدون سرپرست بفرستیم نتیجه نخواهیم گرفت و همانطور که خود حضرات عالی و سایر آقایان عقیده داشتند تا بحال ما از اعزام محصلین هیچ استفاده نکردیم برای اینکه مراقب نداشته اند پس ما باید به این ماده رأی بدهیم و خوب است آقا هم موافقت کنند که استفاده کنیم بعضی از نمایندگان - مذاکرات کافی است دشتی - بنده مخالفم رئیس - بفرمائید

دشتی - عرض کنم که ماده چهارم این لایحه بنظر بنده مهمترین مواد این لایحه است و بعقیده بنده يك سرپرست کافی است و بعضی ملاحظات دیگر بنده داشتم که میخواستم عرض کنم یکی مسئله دوازده هزار تومان و بیست و چهار هزار تومان است که آقای فیروزآبادی تذکر دادند و جواب داده نشد فرضاً دو نفر سرپرست هم نخواهیم بفرستیم چقدر خرج دارد؟ ممکن نیست که بکنفر ماهی سیصد تومان خرج داشته باشد و با مسافرنهای زیادی هم که بخواهند بکنند این مقدار بیشتر خرج ندارد و بعلاوه بکنفر سرپرست بیشتر لازم نیست و این مسئله معمای لابنجل نیست که ما میخواهیم تجربه کنیم بنا بر این باید درش صحبت شود و هنوز هیچ کس در این باب صحبت نکرده است پس خواست مذاکرات کافی نشود و مطالب گفته شود

رئیس - آقای رفیع حاج آقا رضا رفیع - عرض کنم که خود آقای دشتی تصدیق میفرمایند که کفایت مذاکرات مربوط به این موضوعی که ایشان فرمودند نیست اگر نظری دارید که مثلاً دوازده هزار تومان شش هزار تومان بشود پیشنهاد بدهید و تشریف بیاورید پشت تربون و توضیحاتتان را بدهید و در آنجا توضیح بدهید که چه قدر در سال مخارج دارند اگر صلاح شد آقایان هم با شما موافقت می کنند و از مذاکره در ماده هم گمان نمیکم مقصود رسیدن و نتیجه بگیریم ولی وقتی که

پیشنهاد فرمودید و توضیح دادید ممکن است آقایان هم موافقت کنند و به مقصود برسید و خوب است که موافقت بفرمائید مذاکرات کافی شود و مقصود خودتان را پیشنهاد کنید

رئیس - دو پیشنهاد داده اند

رفیع - قرائت شود

رئیس - ا. کفایت مذاکرات مخالفت کردند باید رأی گرفته شود

جمعی از نمایندگان - حالا موافقت کردند

دشتی - ای

رئیس - پیشنهاد آقای دشتی

(مضمون ذیل خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم کلمه سرپرستها تبدیل شود به سرپرست

پیشنهاد دیگر آقای دشتی

از جمله (الی میزان) حذف و بجای آن نوشته شود ولی میزان آن نباید سالیانه از دوازده هزار تومان تجاوز نماید

رئیس - آقای دشتی

دشتی - عرض کنم اولاً هر لایحه که مطرح میشود باید در کلیاتش مذاکرانی بشود و مطالب معلوم شود بعد راجع به هر قسمت که نظری هست پیشنهاد داده شود و اگر ما نخواهیم آن ترتیبی که آقای رفیع فرمودند عمل بکنیم باید در اطراف مواد هم حرف زنیم و همه اش باید پیشنهاد کنیم. علی ای حال بنده هم موافقت کردم و مذاکرات هم کافی شد ولی این نکته را خواستم عرض کنم که سرپرست ها اصلاً هیچ لازم نیست برای اینکه ملاحظه بفرمائید ما فعلاً بیشتر از صد نفر شاگرد که نمیخواهیم بفرستیم و وقتی که زیادتر هم شد فرضاً هم بیست نفر سیصد نفر شدند اینها غالباً در يك جا یا دو جا تحصیل میکنند و سرپرست هم لازم نیست که در يك جا باشد که هر روز شاگرد ها از مقابلش عبور کنند خبر سرپرست هر چند وقت ممکن است يك جا باشد دروس

شاگردان و طرز تحصیل آنها را رسیدگی کند و ضمیمه زندگانی آنها را مراقب باشد و امتحاناتشان را رسیدگی و يك نفر آدم بمقیده بنده با وسایل حمل و نقل مسافری که امروز در اروپا هست از عمده این کار بر می آید مگر اینکه اساساً فکر کنیم که يك عده شاگرد در اروپا باشند و يك عده در امریکا البته آن وقت يك نفر سرپرست در اروپا لازم است و يك نفر در امریکا و هر کدام آنها در ماه سیصد تومان خرجشان بیشتر نیست و بنده نفهمیدم حقیقه آقای بامداد از روی چه فلسفه فرمودند که سالی این قدر خرج دارند ملاحظه کنید فرض میکنم که سه نفر سرپرست میخواهیم بفرستیم يك نفر سرپرست چه قدر خرج میکنند آقای بامداد؟ بیشتر از سیصد تومان یا چهار صد تومان در ماه و حال آنکه اغلب آقایان که در اروپا بوده اند میدانند که با ماهی دویست تومان سیصد تومان در اروپا خیلی خوب میشود زندگانی کرد یعنی زندگانی متوسط و بالنسبه عالی پس بدست و چهار هزار تومان چرا؟ مگر اینکه هر قدر عده زیاد بشود سرپرست هم زیاد بشود یعنی اگر در يك مدرسه ده نفر شاگرد باشد و يك نفر سرپرست بخواهد وقتی بدست نفر شد دو نفر سرپرست میخواهد و به تناسب زیاد شدن شاگرد سرپرست هم زیاد میشود.

یاسائی - ممکن است يك عده در فرانسه باشند و يك عده در امریکا.

دشقی - بلی اگر يك عده در فرانسه و يك عده در امریکا باشند البته دو نفر سرپرست لازم است ولی وقتی كه همه شاگرد ها در اروپا باشند آنها در دو سه نقطه مخصوص با آن وسائل سریع حمل و نقل که در آنجا موجود است يك نفر سرپرست كافی است. مگر فرض کرده اید آنجا مثل افریقا است که باید با شتر از این نقطه بآن نقطه بروند.

آقا سید بعقوب - مگر پست کرمان است که با کاه بیايد

دشقی - در ظرف يك هفته تمام آن نقاط را می تواند بگردد. در هر صورت این دوازده هزار تومان کاملاً کافی است در سال ششم که شاگرد زیاد اروپا بفرستید سه نفر چهار نفر سرپرست برای آنها کافی است و دوازده هزار تومان هم برای آنها بس است ولی فعلاً که عده شاگرد ها کم است سه هزار تومان برای سرپرست کافی میباشد ولی چون در لایحه دوازده هزار تومان نوشته شده بنده هم راجع بآن حرفی ندارم ولی بیشتر از آن مخالفم

معاون وزارت معارف - آقای نماینده محترم تصور فرموده اند که این سرپرستی که از طرف دولت اعزام میشود فقط برای همین عده محصل است که از این اعتبار فرستاده میشود در صورتیکه اینطور نیست هموزارخانه های ما يك عده محصل بخارج میفرستند و مطابق آن تبصره که در ماده اول اضافه شد تمام آنها هم در تحت سرپرستی این اشخاص باید باشند. يك عده که از طرف وزارتخانه ها فرستاده میشود تقریباً صد و پنجاه نفر هم که از این اعتبار اعزام میشود در سال سوم شاید ما هزار نفر محصل در خارج داشته باشیم و برای این عده يك نفر سرپرست کافی نیست برای اینکه تنها مراقبت حال آنها نیست باید راپرت بدهند از احوال آنها که تحصیل میکنند و ما را از اعمال محصلین مطلع نمایند آنها بیکه جدی هستند و کار میکنند آنها را نگاه دارند آنها را که کار نمیکنند آنها را برگردانند در هر حال يك نفر سرپرست که بدست يك اداره سرپرستی است باید رسیدگی کنند مخبرات تلگرافی دارند مكاتبه دارند تحصیلاتی هم که این شاگردان میکنند اختصاص به يك مملکت یا دو مملکت ندارد به نقاط مختلف فرستاده خواهند شد همانطور که اشاره فرمودند ممکن است يك عده شاگرد به امریکا و يك عده به اروپا و يك عده به مصر بفرستند و اینها همه سرپرست لازم دارند حالا شاید يك سرپرست برای اداره همه اینها كافی باشد ولی باز هم نمایندگان از طرف آن سرپرست در ممالك مختلفه لازم

این و گمان میکنم دوازده هزار تومان خیلی کم باشد چون حساسیت را کردیم و بدین کثر از این مبلغ نمیشود رئیس - رأی میکنیم به پیشنهاد آقای دشقی آقایانکه قابل توجه میدانند قیام فرمایند.

(ممدودی برخاستند)

رئیس - قابل توجه نشد. راجع به پیشنهاد دوم هم توضیح بدهید رأی بکنیم.

دشقی - رأی بکنیم.

رئیس - رأی میکنیم به پیشنهاد دیگر ایشان. آقایان که قابل توجه میدانند قیام فرمایند.

(چند نفری قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه نشد. پیشنهاد آقای آقا سید بعقوب.

(مضمون ذیل خوانده شد)

پیشنهاد میکنم عوض كلفه دوازده هزار تومان شش هزار تومان نوشته شود.

رئیس - آقای آقا سید بعقوب

آقا سید بعقوب - بنده خیلی خوشوقتم که در این مسئله که اینجا میخواستم حرف بزنم آقای وزیر مالیه که با يك جدیتی مواظبت دارند که پول زیاد خرج نشود تشریف آوردند. حالا آقای بامداد با آقای معاون افرای میفرمایند که شاید ما پنجاه یا صد نفر یا دویست نفر محصل داشته باشیم و روانه کنیم برای آنها باید منزل و اندیکاتور و بالاخره اداره سرپرستی برای آنها درست کنیم و بعد هم منتظر خدمت برایشان قائل شویم. بنده نظرم باین نیست نظرم باین است که غالباً در مملکت ما هر تأسیساتی می شود بقدری خرج جیف و میل و خرج فرعی پیدا میکند که اصل از این میبرد. ما آمدیم گفتیم همانطور که دنیا سعی کرده اند بواسطه فرستادن شاگرد در ممالك راقیه و مرقیه عالم شدند ما هم اعزام کنیم. اینجا فعلاً اداره و دفتر و پرسنل و سرپرستش درست شد و يك بودجه بزرگی برایش تشکیل شد و سال دیگر بسلاهی شما که

آمد در اینجا خواهید دید این بخارج سرپرستی که میخواهیم تعیین کنیم از صد هزار تومان هم زیاد تر میشود مدارس شبانه روزی اروپا آن اشخاصی که رفته اند و آمده اند میگویند خیلی منظم است مثل مدرسه شبانه روزی امریکا در اینجا کاملاً وضعیتش مرتب است شما شاگرد را که از اینجا بفرستید میروند به مدارس شبانه روزی آنجا بکنفر سرپرست برای آنها كافی است. اگر شما پنجاه نفر شاگرد بفرستید به آلمان بکنفر سرپرست هم بفرستید ماهی صد تومان هم بیشتر باید به او داد؟ فرضاً پنجاه نفر به آلمان و بدست و پنجاه نفر به ایتالیا بفرستیم آیا بکنفر سرپرست که در فرانسه میفرستیم باید پیش از هشتاد تومان به او بدهیم؟ ما که نمیخواهیم آنجا که میروند با کر دیپلمات ها صحبت کنند ما میخواهیم از آنجا اطلاع بوزارت خانه بدهند نمیخواهیم که برود آنجا جزء جامعه ملل بشود و در مناسبات بین المللی صحبت کند؟ این دوازده هزار تومان که اینجا نوشته شده است برای سرپرستی که باید برود آنجا که فقط راپورت بدهد چرا بدهیم؟ خوب است عوض این بخارج زیاد شاگرد را زیاد تر کنیم نه سرپرست را آقای بامداد فرمودند این مسئله در نتیجه این است که وزارت پست و تلگراف شاگرد ها را روانه کرد و نافع نشد و حالا ما میخواهیم سرپرست بفرستیم که نافع باشد باید نظامنامه نوشته شود و دستور تعلیم بدست او بدهند و الا سرپرست هم بفرستند فایده ندارد هیئت وزراء می نشینند و نظامنامه برای این شاگرد ها که میخواهند بفرستند تهیه میکنند و میدهند بدست بکنفر و در آنجا هر هفته آقای مدیر مدرسه راپورت عملیات شاگردان را به آقای سرپرست میدهد و آقای سرپرست هم انشا الله در خیابان شاهزاده لیزه کثر حرکت میکنند و بیشتر با اطلاع میدهند دیگر ماهی هزار تومان برای چه بدهیم؟ غلط غلط است آقایان باید قدم عملی برداریم آنوقت ها من این اندازه ها مته به خشخاش نمی گذاشتم ولی حالا خیلی جدیت دارم

زیرا وزرای مایهال دارند کارهای اساسی بکنند کارخانجاتی بپارند. اگر سابق پول ها خراب میشد اینقدر دلم نمیسوخت ولی حالا دلم میسوزد. در داخله هر چه پول خرج شود عیبی ندارد برای اینکه از این جیبها به آن جیبها میرود و بالاخره نوبت جیب ابرایشان گردش میکند ولی ببائیم دوازده هزار تومان بدهیم به سرپرست خبلی زیاد است. این است که بنده پیشنهاد کردم ماهی پانصد تومان برای سرپرست ها معین شود یا این اعتبار اگر دولت روانه کرد و بدید کش است باز هم مجلس وا کثرت مجلس هست موافقت میکنند و بیشتر میدهند. این بود عرایض بنده دیگر مختارید.

رئیس - آقای رفیع

حاج آقای رضا رفیع - اولاً نماینده محترم آقای دشتی اگر عرض بنده را گوش میدادند آنوقت مجلس مجلس عملی میشد مثل مجالس تمام دنیا. در تمام دنیا صحبتها هیچ کلیات ندارد هر کس که صحبت میکند بالاخره يك پیشنهادی میدهد هم وقت کمتر تلف میشود هم کارها زودتر میگردد و اگر اینطور بشود مجلس عملی خواهد شد بعلاوه ماده چهار کلیات نیست و این فرمایشی را که راجع به کلیات فرمودند در ماده چهار موقعش نبود خوب بود اگر فرمایشی میفرمودند راجع به ماده چهار می فرمودند. آقای آقا سید یعقوب که پیشنهاد میفرمایند و هی دو ازمده هزار تومان را میکشند جلو چشم این دوازده هزار تومان نیست سیصد تومان است اگر بنا باشد سه نفر بفرستیم نفری سیصد تومان بانها میدهیم هزار تومان هم برای تلگراف و سایر مخارجشان است اینکه هی میفرمایند ماهی هزار تومان بسرپرست چرا بدهیم ماهی هزار تومان نیست اگر بخواهیم بکنفر سرپرست اروپا یکی با آمریکا یا جای دیگر بفرستیم کمتر از سیصد تومان که نمیتواند خرج کند. بعلاوه دولت حساب کرد و اینطور تشخیص داد. حالا هی ما شش هزار تومان پنجهزار تومان پیشنهاد کنیم در عمل اسباب زحمت خواهد شد. اگر آقایان میل دارند شاگرد

می آورند و این مسئله فرق نمیکند اعم است از اشخاصی که دولت خرجشان را میدهد یا سایر افراد مملکت که با پول خودشان میروند آنجا تحصیل میکنند آنها هم ایرانی هستند و پولی هم که در آنجا صرف میشود پول ادب است و بالاخره باید يك عناصر مفیدی برای ادب تربیت بشوند اگر آنها هم سرپرست نداشته باشند باز مثل سابق همانطور که عرض کردم از صد هفتاد و پنج شان نتیجه معکوس میگيرند و کسانی هستند که ما بتوالیم از آنها استفاده کنیم بنده برای اینکه به فرمایش بعضی از رفقا خبلی هم جلو آزادی گرفته نشده باشد گرچه قانون يك چیزی است که وقتی مجلس شورای ملی رای داده به آن نمیشود گفت برخلاف آزادی است مجلس نماینده يك مملکت است وقتی که يك موضوعی را تحت يك قانونی آورد اجرای همان قانون آزادی است مع هذا برای اینکه رعایت نظر بعضی از آقایان را (که نمیدانم مقصودشان چیست) کرده ایم رضایت اولیاء محصلین را شرط کردم که رضایت آنها این سرپرست ها مراقبت و مواظبت از آنها میکنند

معاون وزارت معارف - بنده موافقم

مخبر - بنده هم قبول میکنم

پیشنهاد آقای سهرابخان ساکنیان

پیشنهاد میکنم ماده ۴ اینطور نوشته شود:

ماده چهارم - محصلین در هر شهر تحصیلی یا راهمائی یا مدارس و تشکیلات و تأسیسات مربوطه در آنها و بانسیونهای صحیح و محترم سپرده میشوند و اینکه زیادتر از دو نفر در يك بانسیون با فامیل باشند سفارت ایران در هر مملکت سرپرستی عالیه محصلین حوزه خود را خواهد داشت. هر محصلی که نتواند نخواهد تعقیب تحصیلات در مواقع و مدت مقرره شخصی طری نماید مجبورا بایران مراجعت داده خواهند شد

رئیس - آقای سهرابخان

سهرابخان - این لایحه دو نقطه خیلی ضعیف دارد یکی مسئله سرپرستان و یکی مسئله سابقه است. سرپرست رسمی اگر از طرف دولت برود برای محصل يك وضعیت فوق العاده مشکلی پیدا خواهد شد این جا همیشه حرف میزنند از آن روح ابتکار و آزادی و عملی شدن محصلین این جا اگر بخواهند شاگرد های با روح ابتکار و جوانان آزاد و خوب پیدا کنند و جو دسرپرست فایده ندارد. باید در آن شهرهایی که مدارس عالیه دارد این شاگردان را در فامیلهای خانواده هایی که این قبیل سرپرستها هستند (بسیارند که مواظبت کامل بکنند. دول دیگری هم که شاگرد می فرستند اروپا الان دیگر سرپرست نمیفرستند زیرا سرپرست برای اینکه بتواند خدمت خودش را بدولت ثابت کند هر فشاری را محصلین وارد می آورد در صورتیکه محصل باید تا اندازه آزادی داشته باشد که بتواند استفاده از محیط خودش بکند بعقیده بنده اگر سرپرست رسمی نباشد و از طرف سفارت آنها يك کسی باشد که در حوزه همان سفارت خانه خودش مواظبت کامل بکند این خیلی بهتر از سرپرست رسمی است و در همان حال در بعضی از ممالك سفارتخانهها بسیارند که برای سر کسی از يك شهری بشهری بروند و رسیدگی کنند. اگر لازم نیست که برای هر مملکت بکنفر سرپرست بفرستند و ممکن است این کار را خود سفارت یا نماینده او بکند و این سرکشی باو سپرده شده باشد که او بتواند یا مدرسه یا بانسیون یا با مؤسسات مربوطه این سرپرستی را انجام دهد

مخبر - توضیحی که آقای ساکنیان دادند بنده تصور میکنم این موضوعی است که باید دولت بعد در این خصوص مطالعاتی بکند یعنی پس از رفتن سرپرست بمحل و دیدن وضعیت اطفال بعدها در نظام نامه این مسئله را بکنجاند و بعقیده بنده اگر این نظریه خودشان را مفصل تر یا وزارت معارف مذاکره کنند که در نظام نامه

کنجاند شود بهتر از این است که در قانون باشد

رئیس: میخواهید بعد از تنفس رأی بگیری؟
(در این موقع جلسه برای تنفس تعطیل و پس از يك ماه ریاست آقای فیهی نایب رئیس تشکیل کردید)
نایب رئیس: پیشنهاد آقای فیروز آبادی (بشرح ذیل قرائت شد)
بند پیشنهاد می کنم در ماده ۴ نوشته شود و مخارج سرپرست های مزبور در سه سال از ده هزار تومان سالیانه و بعد ها از پانزده هزار تومان سالیانه تجاوز نباید بکند
فیروز آبادی: بنده عرض کردم بهمان عقیده هائی که دارم کم کم بعد ها هم آقایان باید موافق میشوند ولی يك وقتی موافقت خواهند کرد که دیگر هیچ چیز باقی نمانده باشد در هر صورت بنده عقیده ام این است که دو نفر پانزده نفر سرپرست کافی است و این دوسه نفر هم ممکن است بدوازده هزار تومان یا پانزده هزار تومان اکتفا کنند و با این پول زندگانی خوبی میشود کرد اگر هم میگوئید کم است خوب است آنها هم يك چندی مثل ما زندگانی کنند و اینقدر زندگانی آنها را نباید تجاوز داد این يك عقیده است که میگویند هر کس پول بیشتر بگیرد بهتر کار میکند ولی این طور نیست ما دیدیم پسر اقا شیخ حسین زدی را که با ماهی سی تومان که میگرفت خوب کار می کرد حالا بد بختانه شد ماهی شصت تومان و شاید بعدها خوب تحصیل نکند پول زیاد کار را درست نمی کند پول کم کار را خوب درست می کند و حالا هم اگر شما در این قانون برای سرپرست پول زیاد قائل شوید فایده نداد بلکه ضرری هم دارد این است که بنده پیشنهاد کردم از ده هزار تومان الی پانزده هزار تومان مخارج شان باشد و امید دارم که وزارت معارف هم با این پیشنهاد موافقت بکنند که يك قدری از این مخارج کاسته شود
نایب رئیس: آقای روحی
روحی: بنده عقیده دارم که مجلس باید برای هر ده نفر يك نفر سرپرست قائل شود اگر آقای فیروز

آبادی وضعیت محصلین را در خارج دیده بودند تصدیق میکردند که برای هر يك نفر محصل يك سرپرست لازم است در هر صورت این ماده یکی از بهترین مواد است که سرپرست های عاقل و لایق بفرستند که محصلین را حفظ کنند بکار وادارد و البته باید خرجشان هم تأمین شود و خوب است ایشان هم با اصل ماده که تنظیم شده است موافقت بفرمایند
نایب رئیس: رأی میکنیم به پیشنهاد آقای فیروز آبادی آقایانیکه موافقت قیام فرمایند (دوسه نفر برخاستند)
نایب رئیس: قابل توجه شد پیشنهاد دیگر آقای فیروز آبادی (این قسم قرائت شد)
نصود - سرپرست ها مکلفند که همه ساله تصدیق نامه تحصیل سالیانه فرد فرد آنها را جهت وزارت معارف ارسال دارند
فیروز آبادی: بنده عرض کردم علاوه بر این که آنها در آنجا کار کنند و پول ملکیت در خارج بدون جهت مصرف نشود این پیشنهاد را کردم که همه ساله تصدیق نامه آنها را از رئیس مدرسه بگیرند و بفرستند که مردم بدانند این کسانی که در آن جا يك کردار پول را برای آنها خرج میکنند لا اقل تصدیقاتشان را به بینند و بدانند که دوس می خوانند و برای استفاده این ملکیت کار می کنند باین ملاحظه بنده این پیشنهاد را کردم
نایب رئیس: آقای رفیع
حاج آقا رفیع: عرض کنم که اولاً خواهش میکنم از ایشان که هرچوقت بمقارن افکار نمایندگان محترم جمله بکنند و برا هر کسی عقیده اش آزاد است ایشان میل دارند پیشنهاد بکنند شاید قبول بشود دیگران شاید نخواهند زیاد تر باشد در هر صورت ایشان اگر يك عقیده دارند بفرمایند و توضیح دهند اگر توضیحشان قانع کننده بود خوب با شما موافقت

میشود اگر نبود که نمیکند این که اشکالی ندارد اما زانچ بان موضوعی که پیشنهاد کردند آن قسمت راجع است بنظامنامه و باصل قانون مربوط نیست و خوب نیست این قسمتهای جزئی را در قانون تصریح کرد البته این سرپرست که هرود آنها وظیفه دار است که این کار را بکند و وزارت معارف هم در نظامنامه این قبیل امور را تصریح خواهد کرد خوب حالا ایشان خواهند پیشنهاد کنند همبقدر تذکر ایشان کافی است و خوب است مسترد دارند
فیروز آبادی: خوب ضرورت چیست؟
حاج آقا رفیع: ضرورت خیلی است این چیز ها را باید در نظامنامه نوشت نه در اصل قانون
نایب رئیس: چون عده کافی نیست پیشنهادات خوانند میشنود تا يك نفر دیگر حاضر شود پیشنهاد آقای دکتر رفیع خان امین (این قسم خوانده شد)
پیشنهاد می کنم ماده چهارم بطریق ذیل اصلاح شود
ماده ۴ - وزارت معارف مکلف است محصلین اعزامی را در تحت مواظبت و مراقبت هیئت قرار دهد مرکب از نماینده دولتی ایران و نماینده وزارت معارف ایران و چند نفر از معلمان و مربیان ملکیتی که محصل بانجام اعزام میشود
دکتر رفیع خان: همانطوری که یکی از آقایان نمایندگان محترم تذکر دادند این ماده از مهمترین مواد این قانون است برای اینکه موادی که گذشت راجع بود بود و شرایط مسابقه و اعزام محصل ولی این ماده يك ماده است که ترتیب استفاده از آن شرایط را معین میکند مقصود از سرپرستی که در اینجا معین شده است باید فهمید که چیست مقصود الله کی است باین شاگردان که گمان نمیکند مقصود و منظور سرپرست بمعنای الله نیست مقصود این است که سرپرست ها آن محصلین را در تحصیلانی که می کنند هدایت کنند و این هدایت را گمان نمی کنم ما در ایران اینقدر اشخاص

بصیر داشته باشیم که در فنون مختلفه و مواد علوم بصیر و آگاه باشند که بتوانند آنها را هدایت کنند و بنده خصوصاً که ۲۵ سال همیشه سالهای سال در اروپا بوده ام و در ادوار گذشته هم که محصلین دولتی با محصلین خصوصی بیست نفر و سی نفر اعزام میشدند مخصوصاً از طرف خوانین محترم بختیاری محصلینی اعزام شده بودند آنها تمام سرپرست داشتند ولی بنده بچشم خود دیدم که نمی توانستند از عهده کار بر آیند و نمی دانستند چه وظیفه دارند که انجام بدهند یا نمی توانستند انجام بدهند بالاخره نتیجه این شد که از رجات خود شان استفاده نکردند علی هذا برای اینکه این محصلین از زحماتشان استفاده بشود و حقیقه کار کنند پیشنهاد کردم يك هیئت معین کنند از نماینده دولت ایران که در آنجا هست اعم از خود وزیر مختار یا سفیر یا نماینده اش یا نماینده قنصلگری (در جاهائی که قنصل هست) و نماینده وزارت معارف که مقررات وزارتی را در آنجا مراعات کنند این دو نفر يك یا چند نفر هم از اشخاص بصیر و مطلع محلی که در این قبیل جاها هستند برای هدایت محصلین از این کمیته ها و هیئت ها در اروپا و امریکا خیلی هستند و تمام ملل مختلفه که در فرنگستان تحصیل می کنند در تحت هدایت این کمیته ها هستند و این هیئت را هم که بنده پیشنهاد کردم خرجی ندارد چون آنکه نماینده وزارت معارف است که يك حقوق اصلی دارد مثلاً رتبه نه (مدیر کلی) دارد ماهیانه مبلغی میگیرد آن که نماینده دولت در خارجه است او هم حقوق دارد آن هیئت اروپائی هم که در آن جا از معلمان و مربیان هستند با کمال اقتضای این کار را میکنند و فقط يك تشویقی از آنها باید بشود سایر ملل هم که محصل نامی فرستند بخارجه بنده بچشم خود دیدم همین قسم دارند رفتار می کنند خیلی هم پیش رفته اند و بنده تصور میکنم این برای ما هم مفید باشد از این جهت این پیشنهاد را کردم حالا بسته است به نظر نمایندگان محترم

خبر - اساساً این جا آقایان توجه بفرمایند که دولت در نظر ندارد يك نفر را باسم سرپرست معین بکند و بفرستد برای سرپرستی يك عده اطفال و محصلین ایرانی در اروپا بالاخره با تجربیاتی که شده دیده است که سابقاً از اعزام محصلین آنطوریکه باید استفاده نشده است و نتیجه حاصل نشده است این است که قرار شده يك فکر اساسی بکند و آنطوری که بنده اطلاع دارم وزارت معارف میخواهد يك دستوراتی تهیه کند برای سرپرستها و البته تمام این نظریات و فرمایشات آقایان را هم دولت از نظر دور نخواهد کرد و در هر صورت تصور میکنم در صورتی هم که لازم بدانند و در موقع این نظریات را بدولت تذکر بدهند هیچ اشکال ندارد ولی ما محتاج ایستیم این مسائل را در قانون قید کنیم. اینها را در نظامنامه میشود منظور کرد که چطور بکنند نمایندۀ دولت و وزارت معارف و سفیر ایران چه بکنند اینها اساساً صحیح است ولی خوبست در نظامنامه قید شود نه در قانون از اینجهت بنده این را لازم نمیدانم

امیر حسین خاں يك مرتبه دیگر این پیشنهاد قرائت شود

(مجلس نیمساعت بعد از ظهر ختم شد)

قانون

اجازه پرداخت مخارج مملکتی در دو ماهۀ اردیبهشت و خرداد ۱۳۰۷

در حدود اعتبارات مصوبه ۱۳۰۶

مصوب ۲۰ اردیبهشت ماه ۱۳۰۷ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است کلیۀ مخارج مملکتی را بابت دو ماهۀ اردیبهشت و خرداد ماه (۱۳۰۷) در حدود اعتبارات مصوبه برای اسفند ۱۳۰۶ مملکتی و بر طبق قوانینی که شامل این قبیل پرداختها میشود برسم علی الحساب تأدیه نماید.

تبصره ۱ - وزارت مالیه مجاز است حقوق مستخدمین جزء را اتم از مرکز و ولایات در آخر هر ماه در حدود اعتبارات برسمی وزارتخانه با اداره مربوطه که نا آن تاریخ تصویب شده است برسم علی الحساب تأدیه نماید

تبصره ۲ - بوزارت مالیه اجازه داده میشود از اول فروردین ۱۳۰۷ ماهی پنجهزار تومان حقوق

اطهای ولایات و سایر مخارج صحی ولایات را تا تصویب بودجه ۱۳۰۷ از اعتبار کل بودجه هذه السنه صحیه کل تأدیه نماید.

این قانون که مشتمل بر یکماده است در جلسه سی ام اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و هفت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - حسین پیرنیا

قانون

اجازه خرج سیصد هزار تومان از اعتبار مخارج انتفاعی منظور در بودجه ۱۳۰۷

مصوب ۲۰ اردیبهشت ۱۳۰۷

ماده واحده - مجلس شورای ملی مبلغ سیصد هزار تومان از اعتبار مخارج انتفاعی منظور در بودجه ۱۳۰۷ وزارت مالیه را علی الحساب تصویب و بآن وزارت خانه اعتبار میدهد

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه سی ام اردیبهشت ماه يك هزار و سیصد و هفت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی حسین پیرنیا